

Kilisede Kadınlar: Kutsal Kitap’a Dayalı Bir Genel Bakış

F. F. Bruce

F. F. Bruce · Almanca çeviri: Hans-Jörg Ronsdorf · Nisan 2021 · Ekim 2026’da gözden geçirildi

“Women in the Church: A Biblical Survey”, Christian Brethren Review 33 (1982): 7-14.

Kişi hakkında: *Frederick Fyvie Bruce, F. F. Bruce* olarak tanınır (d. 12 Ekim 1910, Elgin, İskoçya; ö. 11 Eylül 1990, Buxton, Derbyshire, İngiltere). Bazı yazarların 20. yüzyıl İngiliz teolojisinin en etkili Yeni Antlaşma bilginlerinden biri saydığı İskoç evanjelik bir ilahiyatçıydı.

Bruce, Kardeşler hareketine bağlı bir müjdecinin oğluydu ve ömrü boyunca Açık Kardeşler’in (Open Brethren) etkin bir üyesi oldu; ancak Kardeşler hareketinin öğretilerine ait olan dispensasyonalizmi benimsemedi.

1959’da Manchester Üniversitesi’nde Kutsal Kitap Bilimleri ve Tefsir alanında John Rylands Profesörü oldu. Bu görevde, kuşağının başka herhangi bir profesöründen daha fazla Kutsal Kitap çalışmaları tezine danışmanlık yaptı. Kutsal Kitap’ı çok iyi bildiği söylenir; öğrencileri, derslerde hem İbranice ve Grekçe asıl metni hem de birçok İngilizce Kutsal Kitap çevirisini ezbere aktardığını anlatır.

Kişisel tutumu bakımından evanjelik biri olarak tanınırdı. Evanjelik öğrenci hareketi InterVarsity’nin coşkulu bir destekçisiydi ve 20 yılı aşkın bir süre (1956–78) Christianity Today dergisinin danışman yardımcı editörlüğünü yaptı.

Kendi kuşağındaki evanjeliklerin çoğunluğunun aksine, Pavlus’un mektuplarını yorumlayışı nedeniyle kadınların kilise hizmetinde eşit haklara sahip olmasının kararlı bir savunucusuydu.

Almanca çok fazla yayını yoktu. Gençliğimde en bilineni “Die Glaubwürdigkeit der Schriften des Neuen Testaments” (1976) idi. Almanca yayınlarıyla ilgilenen, burada sahaflarda göz atabilir:

“F. F. Bruce” – kitaplarını ikinci el, sahaftan ve yeni satın alın (booklooker.de)

Giriş Niteliğinde Ön Notlar

Kültürel koşullanma olgusu ve bununla bağlantılı uyarlamalar Kutsal Kitap’ın kendisinde tekrar tekrar örneklenir. Çölden Kenan’ın yerleşik tarım hayatına geçen İsraili göçebeleri görürüz; bu köylü tarımının, krallık döneminde kentli ve ticarete dayalı bir ekonomiye nasıl yer bıraktığını görürüz. İsrail’in büyük peygamberlerinin karşı çıktığı bütün kötülükleriyle birlikte. Sürgün sonrası dönemde büyük ve iyi örgütlenmiş bir imparatorluğun parçası olarak yaşamaya uyum sağlandığını görürüz – önce Pers, sonra Helenistik, sonra Roma. (Zaman bakımından) dar Yeni Antlaşma sınırları içinde bile, Müjde’nin Yahudi ve Filistin ana dokusundan Akdeniz dünyasının putperest ortamına nasıl aktarıldığını görürüz. Bu bakımdan özellikle Yuhanna’nın yaklaşımı dikkat çeker. Mesih’e ilişkin özgün Müjde’yi korurken, onun kalıcı ve evrensel geçerliliğini, Müjde’nin ilk duyurulduğu kitleden epeyce farklı bir kitle için yeni bir dil üslubuyla ifade eder.

Rabbimizin zamanındaki din bilginleri ile Ferisilerin başlıca kaygılarından biri, aslında bambaşka bir yaşam biçiminde verilmiş bir yasa derlemesini çağdaşlarına uygulamaktı. Örneğin Şabat yasası, “iş” kavramının açıkça anlaşıldığı basit bir çobanlık ya da tarım ekonomisine göre düzenlenmişti. Peki Hristiyan çağının başındaki daha karmaşık durumda hangi tür etkinlikler “iş” yasağının kapsamına

giriyordu? Din bilginleri, insanlara açık bir yön göstermek için ayrıntılı bir tanımın gerekli olduğunu gördüler: Okullarından birinde, hepsi Şabat günü yasak olan otuz dokuz “iş” kategorisi belirlendi.

Bu, kültürel koşullanma sorununu ele almanın bir yoluydu; İsa’nın yolu ise başkaydı. O, temel ilkelere geri dönmeyi tercih etti: Buyruğun asıl amacını ilerleten her tür eylem onu yerine getiriyordu; bu asıl amacı engelleyen her tür eylem onu çiğniyordu. Ama hangi eylemlerin asıl amacı ilerlettiğine, hangilerinin onu engellediğine insanların kendileri karar vermeliydi: O, kesin kurallar koymak istemedi.

Müjdeler, Eski Antlaşma’yla ilgilenme konusunda din bilginlerinin yolu ile İsa’nın yolu arasındaki karşıtlığı gösterir. Sonraki kilise tarihi, kendi kuşağımıza kadar, Yeni Antlaşma’yla ilgilenme ve onun ilkelerini değişen durumlara uygulamaya yönelik farklı girişimlerde aynı karşıtlığı gösterir. Kilise hukuku – ister açıkça böyle adlandırılsın ister adlandırılmasın – din bilginlerinin yolunun, yani atalar geleneğinin bir örneğidir.

Yeni Antlaşma’nın kalıcı mesajı bugün pratik ilgimizi çektiğinde, kültürel koşullanmayı mutlaka hesaba katmak gerekir. Bu mesajın gerçekten kalıcı olan özünü tanıyabilmemiz için, ilk kez iletildiği yerel ve zamana bağlı durum göz önünde bulundurulmalıdır. Özellikle de onu kendi kültürümüzün yerel ve zamana bağlı koşullarında nasıl yeniden uygulayacağımızı öğrenmek istiyorsak.

Müjde’yi kendi geleneklerinden farklı geleneklere sahip ülkelere götüren misyonerler söz konusu olduğunda bunu doğal karşılarız. Anlık ve dünya çapındaki iletişim ağıma rağmen kültür şoku bir gerçek olmaya devam eder – hem de iki yönlü bir gerçek. Aynı şekilde, Müjdelerin ve mektupların ilk ortaya çıktığı kültürlerle karşı duyarlı bir farkındalığın, bu belgeleri kendi ortamlarında anlamamıza yardım edeceğini kabul edelim. Ardından kendi yaşam ortamımızda da onlardan yararlanabilmek için.

I. YARATILIŞTA

Yaratılış anlatılarının temel öğretisi şudur: Tanrı insanı (Adem’i) kendi suretinde yarattığında, onları erkek ve dişi olarak yarattı (Yaratılış 1:27).

Yaratılış 1’deki anlatıda öncelik, hele üstünlük gibi bir soru hiç ortaya çıkmaz. Yaratılış 2’de kadın, “ona uygun bir yardımcı” olmak üzere erkekten (zaman bakımından) sonra biçimlendirilir – sonraki bir yorumcunun ifade ettiği gibi “erkek yalnızca Tanrı için, kadın ise erkekte Tanrı için” değil. Bu yaratılış anlatısında erkeğin (zamansal) önceliği, onun üstünlüğü anlamına gelmez. Bu yöndeki her iddiaya, en son yaratılanın işi taçlandığı karşı savıyla yanıt verilebilir – ama her iki sav da amaca hizmet etmez.

II. DÜŞÜŞTE

Bir cinsiyetin diğerine üstünlüğünden ilk kez yaratılış anlatılarında değil, düşüş anlatısında söz edilir. Üstelik burada doğuştan gelen bir üstünlük değil, zorla uygulanan bir üstünlük söz konusudur. Yaratan’ın Havva’ya söylediği “Kocana istek duyacaksın, o da sana egemen olacak” (Yaratılış 3:16) sözleri şu anlama gelir: Günahlı insan durumumuzda erkek, kadının ona duyduğu doğal isteği, onu egemenliği altına almak ve boyun eğdirmek için kötüye kullanır. ***Kadının boyun eğdirilmesi gerçekten de erkeğin düşmüş doğasının bir belirtisidir.***

Eğer Mesih’in işi düşüşün sonuçlarının yenilmesini kapsıyorsa, O’nun işinin kadının özgürleşmesi açısından etkisi apaçıktır.

III. YENİ YARATILIŞTA

(a) İsa'nın tutumu ve öğretisi

İsa erkek egemen bir kültürün içine doğdu. Bu kültürün bazı temel varsayımlarını sessizce ve dolaylı yoldan sarstı. Örneğin boşanma sorusunu ele alışı, yalnızca temel ilkelere sürekli başvurmasını örneklemekle kalmaz; bunun en önemli pratik etkisi, kadınların aleyhine büyük ölçüde bozulmuş bir dengenin düzeltilmesiydi. Erkek öğrencileri, tepkilerinin gösterdiği gibi, bunu hemen fark ettiler. “Bir adam hiçbir koşulda karısını boşayamıyorsa”, dediler, “evlenmemek daha iyi” (Matta 19:10).

İlk on iki elçinin hepsinin erkek olmasından zaman zaman haksız sonuçlar çıkarılmıştır. Oysa gerçekte Rabbimizin erkek öğrencileri, özellikle O'nun son saatlerinde, kadın öğrencilerinin yanında acınası bir görüntü sergilediler; ve dirilişinin haberini iletme ayrıcalığını ilk önce emanet ettiği kişiler kadınlardı.

O, kadınlara son derece doğal ve rahat bir şekilde gerçek kişiler olarak davrandı. Öğretisini Beytanyalı Meryem'in dikkatli kulaklarına ve yüreğine iletirken, gerçek tapınmanın özünü de tam da Samiriyeli bir kadına açıkladı. O'nu kuyunun başında böyle bulan öğrencileri, bir kadınla konuşmasına şaşırdılar: Bir din öğretmeni için böyle bir şey en iyi ihtimalle zaman kaybı, en kötü ihtimalle ruhsal bir tehlikeydi.

(b) Pavlus'un tutumu ve öğretisi

Pavlus'un, ister erkek ister kadın olsun, çalışma arkadaşlarına yaptığı pek çok göndermede **hizmet ya da konum bakımından hiçbir fark ima edilmez**. Kadınlar arasında Kenhere kilisesinin diyakozu (diyakones değil!) Fibi'yi anarız (Romalılar 16:1-2); Romalılar'a Mektup'u sağ salim ulaştırarak evrensel kiliseye paha biçilmez bir hizmet yaptı. Ve Filipili Evodiya ile Sintih'i'yi anarız; Pavlus onları, Kliment ve başkalarıyla birlikte Müjde uğruna kendisiyle omuz omuza çalışmış kadınlar olarak över (Filipililer 4:3). Pavlus “elçi” unvanını Luka'dan daha geniş kullanır ve belki de aralarına en az bir kadını bile katar – eğer Romalılar 16:7'de Andronikos'la birlikte anılan kişi bir erkek olan Junias değil de bir kadın olan Junia ise (Hrisostomos'un anladığı gibi).

Pavlus'un aldığı eğitim açısından bakıldığında, “Mesih İsa'da ... ne Yahudi ne Grek, ne köle ne özgür, ne erkek ne kadın vardır” (Galatyalılar 3:28) dediğinde devrimci bir düşünce dile getirir. Onun zamanında bile Yahudi sabah duasında, dindar erkeğin Tanrı'ya kendisini putperest değil Yahudi, köle değil özgür, kadın değil erkek olarak yarattığı için şükrettiği bölüm muhtemelen yer alıyordu. Bu üç ayrıcalığın üçü de böylece silinir: Pavlus'un zamanındaki Yahudilikte ne kadar gerçek olurlarsa olsunlar – Mesih'te kaldırılmışlardır. Yahudilikte İbrahim'le yapılan antlaşmanın görünür mührünü bedenlerinde yalnızca erkekler alırdı; Pavlus'un sünnetsiz Müjdesi'nin bir sonucu, erkeklerin kadınlar karşısındaki bu türden her dinsel ayrıcalığının kaldırılmasıdır. Bugün bile Ortodoks Yahudiler arasında bir sinagog topluluğunun karar alabilmesi için gereken sayı on özgür erkektir; on erkek bulunmuyorsa ibadet başlayamaz. (Bu arada, Hristiyan toplantıları için erkek mi kadın mı oldukları hakkında hiçbir şey söylenmeyen, daha az katı “iki ya da üç” sayısına sahip olduğumuz için sevinebiliriz.) Pavlus ise Hristiyan kadınların kilise toplantılarında sorumlu bir rol oynamasını bekler. Ve kamu düzeni kaygısıyla, dua ederken ya da peygamberlik ederken başlarını örtmelerini rica ettiğinde, **peçe onların Hristiyan özgürlüklerini bu şekilde kullanma yetkisinin işaretidir – başka birinin onlar üzerinde yetkisi olduğunun işareti değil**.

Pavlus'un başka yerlerde kadınların ibadete katılımı hakkında söylediklerinin hiçbirisi, bu ilke bildirimleriyle çelişen bir anlamda anlaşılamaz. Bu, 1 Korintliler 14:34'teki (“kadınlar kiliselerde sessiz kalsın”) ve 1 Timoteos 2:11'deki (“kadın sessizlik içinde, tam bir boyun eğişle öğrensin”) kamusal özgürlüklerinin görünürdeki kısıtlamaları için de geçerlidir. Gerçekten de 1 Korintliler 14:34-35'in metni

("Batı" metin geleneğinin 40. ayetten sonraya yerleştirdiği) ya da Pastoral Mektuplar'ın doğrudan yazarlığı hakkında eleştirel sorular ortaya atılmıştır. Kanıtlar, 1 Korintliler 14:34-35'i özgün metinden çıkarmak için yeterli değildir; bu ayetlerde dile getirilen yasak, peygamberlik sözleri hakkında bir yargı içeren soruların sorulmasıyla ilgilidir (en azından bağlamı bunu düşündürür). Pastoral Mektuplar'a gelince, onları kanonik Kutsal Yazı olarak aldık ve bu, 1 Timoteos 2:9-15 için de geçerlidir. Grekçe Yeni Antlaşma'yı ana dilinde okuyan Hrisostomos'a katılmaya eğilimliyim: 1 Timoteos 2:9-10'da (1 Korintliler 11:2-16'nın öğretisini geliştiren) bir talimat vardır; kadınlar topluluk önünde duaya katıldıklarında giyimleri ve davranışları uygun olmalıdır. Ancak bu bölümün 11. ve 12. ayetlerinde kadınlara öğretme ya da yönetme izni açıkça verilmez. İki savın – (a) Adem'in Havva'dan önce yaratıldığı ve (b) Havva'nın gerçekten aldatıldığı, Adem'in ise ilahi buyruğu çiğnerken ne yaptığını bildiği – ilgisi hemen açık değildir. İlkinin, ilk doğanın özel haklarını tanıyan ilk doğanlık hakkı ilkesinin erken bir örneği olduğu tezinden pek hoşnut değilim.

Tefsir, metnin birincil ortamındaki anlamını belirlemeye çalışır. Ama tefsir işini yaptıktan sonra, metni uygulayışımızda Yeni Antlaşma'yı bir kurallar kitabı gibi ele almaktan kaçınmalıyız. Yeni Antlaşma metnini kendi durumumuza uygularken, ona Rabbimizin zamanındaki din bilginlerinin Eski Antlaşma'ya davrandığı gibi davranmak zorunda değiliz. **Belirli bir durumdaki imanlılara yol gösterici olarak düşünülmüş olanı, bütün zamanlar için bağlayıcı bir yasaya dönüştürmemeliyiz.**¹ (1 Timoteos'a Mektup'ta daha sonra yer alan dul kadınlarla ilgili kuralların bugün harfiyen uygulanması gerekmediği genel olarak kabul edilir; yine de temel ilkelerine uyulmaya devam edilmelidir.) **Yandaşlarını Yasa'nın köleliğinden kurtarmaya bu kadar özen gösteren Pavlus'un, sonraki kuşaklar için bir yasa koyucuya dönüştürülmesi ironik bir çelişkidir. Belirli bir durumda bir dizi yönergeyle korunabilen Ruh'un özgürlüğü, yeni bir durumda farklı bir yol izlemeyi gerektirebilir.**

Elbette şu soru ortaya çıkar: Elçisel mektuplardaki yerel ve geçici geçerliliğe sahip öğelerle evrensel ve kalıcı geçerliliğe sahip öğeleri hangi ölçütlere göre güvenle ayırt edebiliriz? Bu soru burada ayrıntılı olarak tartışamayacak kadar büyüktür. **Ancak Pavlus'un yazıları söz konusu olduğunda, onun özgürlüğe tutkuyla yaptığı vurgu – bir yanda ruhsal köleliğe, öte yanda ahlaki başıboşluğa karşıt olarak gerçek özgürlük – güvenilir bir ölçü sunar. Bu ölçü şudur: Pavlus'un öğretisinde gerçek özgürlüğü ilerleten her şey evrensel ve kalıcı geçerliliğe sahiptir;** gerçek özgürlüğü kısıtlıyor gibi görünen her şey ise yerel ve geçici koşullarla ilgilidir. (Örneğin, başka bir konuya geçecek olursak, bir Hristiyanın yiyecek konusundaki özgürlüğüne getirilen kısıtlamalar, o kişinin o anda içinde bulunduğu toplumdan kaynaklanır; ve bu kısıtlamalar bile her zaman başkalarının iyiliğini gözetme yönündeki üst ilkenin bir ifadesidir.)

Yeni Antlaşma'yı uygulayışımızda temel ilkelere başvurmak şunun kabul edilmesini gerektirebilir: Ruh egemen hoşnutluğuyla tek tek imanlılara farklı armağanlar veriyorsa, bu armağanlar bütün kilisenin iyiliği için kullanılmak üzere verilmiştir. Eğer O, öğretme ya da önderlik etme armağanlarını Hristiyan kadınlardan açıkça esirgeseydi, bunu O'nun isteğinin kanıtı olarak kabul etmemiz gerekirdi (1 Korintliler 12:11). **Ama deneyim, O'nun bu ve başka armağanları "ayrım gözetmeyen bir takdirle" erkeklere de kadınlara da eşit olarak verdiğini gösterir** – elbette bütün kadınlara değil, aynı şekilde bütün erkeklere de değil. **Bu bakımdan, kadınların hizmeti konusunda, onlara dua etme ve peygamberlik etme izni verilip öğretme ya da önderlik etme izni verilmeyen bir ara çözüm ya da uzlaşmayla yetinmek tatmin edici değildir.**

Şunu da eklememe izin verin: Yeni Antlaşma'yı uygulayışımızda bu temel ilkelere başvurmak, yerel bir kilisenin birliğini tehlikeye atacak hiçbir şeyin yapılmamasını gerektirir. Kutsal Yazılar'ı bu yazıda işaret

edildiği gibi anlayanlar, onları böyle yorumlama özgürlüğüne sahip olmalıdır. Ama bu anlayış kilisede genel kabul görene kadar, hızı zorlamamalı ya da Kutsal Yazılar'a ilişkin anlayışlarını dayatmaya çalışmamalıdır. Ve bu kabul gerçekleştiğinde, onu dayatmaya gerek kalmayacaktır.

IV. KADINLARIN KÂHİNLİĞİ

İngiltere Kilisesi'nde ve benzer topluluklarda kadınların kâhinlik görevine kabulüyle ilgili son tartışmalar, büyük ölçüde paylaşmadığımız bir Hristiyan kâhinlik anlayışından kaynaklanır. Bu tartışmalarda birçok kişi, kadınların kilisede bir serbest kilise pastörünün üstlendiği görevlerin hemen hemen hepsini üstlenebileceğini açıkça kabul etti. Bir kadının yapamayacağı tek şey Efkariya'yı (Rab'bin Sofrası'nı) kutlamaktır.

Böyle bir tutumda örtük olarak yer alan kâhinlik kavramı, seçilmiş belirli erkeklerin törenle takdis edildiği, ayrı tutulmuş bir zümre kavramıdır. Kadınların bu takdisten dışlanması çok çeşitli savlarla savunulur; bunların bazıları diğerlerinden daha az ikna edicidir. Böyle takdis edilmiş bir kâhinin varlığı ve eylemi olmadan, bir Rab'bin Sofrası ayininin geçersiz değilse bile usule aykırı olduğu ileri sürülür.

Şimdi, bunun bizi ilgilendirmeyen bir soru olduğunu söyleyebiliriz: Biz bütün imanlıların kâhinliğine inanıyoruz; sınırlı bir kâhinlik zümresini tanımıyoruz. Peki o zaman, Rab'bin Sofrası ayinlerimizden birinde bir kadının ekmek için şükredip, onu topluluğa dağıtılmadan önce bölmesi uygun olur muydu? Kardeşlerimizden bazılarının – belki de isteksizce – bir kadına bundan başka her şeyi tanımaya daha yatkın olacağını tahmin ediyorum. (Onlara haksızlık ediyorsam özür dilerim; ama zaman zaman edindiğim izlenim budur.) Ama neden? Sofradaki şükran duası ve ekmeğin hazırlık niteliğindeki bölünmesi, ancak bunu yapan kişinin, orada bulunan ve ortak kâhinliklerini yerine getiren diğer imanlıların temsilcisi olarak yapması ölçüsünde kâhince eylemlerdir. Ama Mesih'in temsilcisi olarak değil; çünkü O, kendi sofrasında gerçekten hazır ve kendisini temsil edecek kimseye ihtiyaç duymaz. Ortak kâhinliğimizi paylaşan bir Hristiyan kadın da, bir Hristiyan erkek gibi, iman kardeşleri adına neden böyle bir temsil eylemini gerçekleştirmesin? ***Bu retorik bir soru değil; Kutsal Kitap'a dayalı bir yanıt almak isterim.***

Bana anlatıldığına göre, bazı kadın konferanslarımızda kadınlar programının diğer her bölümünü çok yetkin bir şekilde yürütüyor; ama Rab'bin Sofrası ayini için, onu yönetecek bir iki göstermelik erkek getirmek uygun görülüyor. Bu, düzenleyen kadınların suçu değil; ama ruhsal önderleri kadınların Rab'bin Sofrası ayinini yönettiğini varsayarsa, bazı kız kardeşlerinin katılmaktan vazgeçeceğini çok iyi biliyorlar.

J. N. Darby kesinlikle bir feminist değildi, ama güçlü bir sağduyu damarına sahipti. Bir kadının bir ilahiyi başlatmasını bile pek uygun bulmazdı; “ama”, diye eklerdi, “alçakgönüllülükle yaparsa buna itirazım yok”. Ama Hristiyan kadınların erkekler yokken Rab'bin Sofrası'nı birlikte alıp alamayacakları sorulduğunda şöyle dedi: “Üç kadın ıssız bir adada olsaydı, özel olarak yaptıkları sürece neden birlikte ekmek bölmeleri gerektiğini bilemezdim.” Burada sağduyusunu gösterdi. Elbette ıssız bir adada yalnız olsalar, bunu özel olarak yapmaktan başka türlü pek yapamazlardı; ve etrafı suyla çevrili olmayan başka ıssız adalar da vardır.

V. KARDEŞLERİN GELENEKLERİ VE UYGULAMALARI

J. N. Darby'den söz edilmesi, Kardeşler hareketinin – (örneğin) Quaker'lardan farklı olarak – başından beri erkek egemen olmaya eğilimli olduğu izlenimini uyandırabilir. O seçkin hanımefendiyi, Vikontes

Powerscourt Theodosia'yı unutmuyorum; ama o bile "yerini biliyordu".

Böyle bir tutumu iki etken ayakta tuttu: Bir yandan (Kardeşler) hareketimizde süregelen yüksek kilise geleneği, öte yandan Kutsal Yazı'yı uygulayışımızdaki din bilginliği (yasacılık demeyelim).

Gerçekten de dikkat çekici istisnalar vardı. Berlin'deki Hohenstaufenstraße Kardeşler kilisesi Toni von Blücher (Waterloo'da Wellington'ın silah arkadaşının kadın torunlarından biri) ve onunla aynı düşüncedeki bazı kadınlar tarafından kuruldu. Topluluklarına bir erkek katıldığında, (onların aksine) o kadar yeteneksizdi ki varlığı işleyişlerinde hiçbir şeyi değiştirmede. Ve İskoçya'nın kuzeydoğusunda – Rhynie, Aberdeenshire'da – on dokuzuncu yüzyılın son çeyreğinde kadınlara da erkeklere olduğu gibi hizmet özgürlüğü tanımakta ısrar eden bir Kardeşler topluluğu biliyorum. Gençliğimde, yazları bizim bölgemizde geçirmeyi âdet edinmiş çok yaşlı bir hanımefendiyle, Bayan Lundin-Brown'la tanıştım. Hristiyan etkinliği 1859 uyanışından çok öncesine uzanıyordu ve Müjde'yi topluluk önünde duyurmadaki gayretine rağmen Kardeşler'in paydaşlığından yararlanıyordu. Onu tanıdığım dönemde yüz yaşına yaklaşıyordu ve vaizlik etkinliğini artık sürdürüyordu; ama İskoçya'nın kuzeyindeki en geleneksel Kardeşler topluluklarında dua toplantılarına sesli olarak katılmaktan kendini alıkoymadı. Bükülmez iradeli yaşlı bir hanımefendi her şeyin üstesinden gelebilir!

Özgürlüğün böyle kullanılması o dönem için çoğu mezhepte alışılmadık bir şeydi. Ama on dokuzuncu yüzyılın tutumları, birinci yüzyılın ilkelerinden açıkça ayırt edilmedikleri yerlerde varlıklarını sürdürmeye eğilimlidir.

SONUÇ

Bu yazının başında daha önceki zamanlardaki kültürel koşullanma hakkında söylenenler, bugünkü zamanımız için de geçerlidir. Biz de kültürel olarak koşullanmışız, yalnızca bunu fark etmiyoruz. Kadın özgürlük hareketi yalnızca uygulamalarımızı değil, kelime dağarcığımızı da koşullandırmıştır. Ama şu anda ele aldığımız kadar önemli bir konuda, düşüncede ve uygulamada Ruh'un yönlendirmesinden değil de çağdaş dünya akımlarından etkilenmemiz yazık olurdu. Ruh, özgürleştiren sözünü bugün erkeklere ve kadınlara Rabbimizin ve O'nun hizmetkârı Pavlus'un hizmeti aracılığıyla söyler. ***Bu hizmet, bu özgürleştiren söz, bizim için Kutsal Yazı'nın sayfalarına yerleşmiştir: Kutsal Yazı'yı doğru kullanmak, Ruh'un onun aracılığıyla yirminci yüzyılın kiliselerine ne dediğini işitmek ve aynı şekilde birinci yüzyılın kiliselerine ne demiş olduğuna kulak vermek demektir.***

F. F. Bruce hakkındaki bir sonsözden: Kendi kilise geleneği kadın özgürlük hareketinin pek de ön saflarında yer almamış olsa da, o, kadınların ve erkeklerin kilise hizmetinin her alanına ve kamusal ve özel yaşamın bütün alanlarına tam katılımına inanıyordu. ***"Kişisel olarak, kilise hizmetinde erkeklerle kadınlar arasında ilke düzeyinde bir ayrım yapan bir tutumu onaylayamam ... Evanjelik Hristiyanların genel olarak inandığı gibi, Hristiyan kâhinliği bütün imanlıların paylaştığı bir ayrıcalıksa, bir Hristiyan kadının kâhinliğini bir Hristiyan erkekle aynı koşullarda yerine getirmemesi için hiçbir neden olamaz."***

Almanca çeviri: Hans-Jörg Ronsdorf, 9.4.2021 hj-ronsdorf@t-online.de

Kaynak: © 1982 Partnership (<http://www.partnershipuk.org/>). İzin alınarak yayımlanmıştır.

İnternet için Aralık 2007'de Robert I. Bradshaw tarafından hazırlanmıştır. <http://www.biblicalstudies.org.uk/>

Notlar

1. Çevirmenin notu: Kutsal Kitap'ı, yakın zamanda bir vaazda duyduğum gibi, bir yemek kitabı gibi kullanmamalıyız; Söz'ü Ruh'un özgürlüğü içinde ve Tanrı'nın yaşayan Sözü (Logos) olan Mesih İsa'yla yaşayan bir ilişki içinde bir yol gösterici olarak yaşamalıyız.